

РЕШЕНИЕ

№ 250

гр. София, 15.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 13-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на двадесет и шести март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Христо Лазаров

Членове: Женя Димитрова
Жана Ив. Маркова

при участието на секретаря Нина Ш. Вьонг Методиева
като разгледа докладваното от Женя Димитрова Въззивно търговско дело № 20241001000083 по описа за 2024 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. ГПК.

Образувано е по постъпила въззивна жалба вх.№107135/17.11.2023 година от „М енд М ГРУП 2014“ ООД, ЕИК-203010044, със седалище и адрес на управление: гр.София, р-н Красно село, ж.к. „Белите брези“, бл.3, вх.1, ет.12, ап.45 против решение № 1309/01.11.2023 г. по т.д.№ 798/2023 г. по описа на СГС, ТО, VI-2 състав, с което е осъдено да заплати на „Хринис-2009“ ЕООД, ЕИК-200882913, със седалище и адрес на управление-гр.Гълъбово, бул.“Република“, 19, на осн. чл.79, ал.1 ЗЗД във вр. с чл.372, ал.1 ТЗ сумата от 56731.07 лева, представляваща дължими възнаграждения за извършени автомобилни превози на товари –филтърен прах за периода от м.февруари, 2019 година до м.септември 2019 година по маршрут от гр.Гълъбово до гр.Сливен, въз основа на сключени неформални договори за автомобилен превоз, за извършването, на който са издадени 113 броя товарителници в периода от 01.02.2019 -30.09.2019 година, съответно 8 броя фактури, издадени в периода от 28.02.2019-30.09.2019 година, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 08.09.2022 година до окончателното изплащане на задължението; сумата от 18538.59 лева,

представляваща начислено обезщетение за забава за периода от 14.03.2019 година до 07.09.2019 година, както и сумата от 7210.72 лева, разноски, на осн.чл.78, ал.1 ГПК.

В жалбата се излага, че постановеното решение е неправилно, тъй като е постановено при неправилна преценка на представените по делото доказателства, което е довело до извода, че ответникът има качеството товародател и дължи възнаграждение за извършените превози. Няма приложени писмени документи, от които да се направи такъв извод. Приложените товарителници и фактури не обуславят такъв извод. Претендира се отмяна и постановяване на решение по съществото на спора, с което исковата претенция да бъде отхвърлена.

Против жалбата е подаден писмен отговор, с който се моли обжалваното решение да бъде потвърдено, както и да се присъдят направените съдебно-деловодни разноски.

Съдът по предмета на спора съобрази следното:

В исковата си молба от 08.09.2022 година ищецът „ХРИНИС-2009“ твърди, че е в трайни търговски правоотношения с „М енд М ГРУП 2014“ ООД, считано от месец април, 2017 година като е сключил договор за периодично извършване на автомобилни превози на товари /филтърен прах/ от площадката на „Брикел“ ЕАД в гр.Гълъбово до площадката на „Траш енерджи“ ЕООД, находяща се на територията на „Топлофикация-Сливен-инж.А. А.“ ЕАД, при установен между страните начин на заявяване, извършване на превозите и начин на заплащане на превозното възнаграждение. Договорено е за възнагражденията за извършените превози през съответния месец да бъде издавана месечна фактура, която да се заплаща след получаването и от товародателя – „М енд М ГРУП 2014“ ООД. По силата на така установената облигационна обвързаност „Хринис-2009“ е извършвало превозни курсове на филтърен прах от гр.Гълъбово до гр.Сливен, като последното, в качеството си на товародател по договора за автомобилен превоз се е задължило да заплати превозно възнаграждение, съобразно издадените месечни фактури.

За удостоверяване на сключения договор са съставени представените като доказателства товарителници за обществен автомобилен превоз в страната. В изпълнение на поетите задължения „Хринис-2009“ ЕООД е

извършило превозните курсове и е транспортирало товарите по уговорения маршрут, в количеството, качеството и състоянието, в което са му предавани при натоварването. При приемането на товарите не са констатирани никакви нередности, няма отразени възражения в товарителниците, както не са направени възражения за скрити липси или повреди на превозените товари. Договорът за автомобилен превоз е неформален договор. За сключването му е необходимо да е налице съвпадане на насрещните волеизявления на съконтрагентите по него относно съществените му елементи – превозваните товари и навлото. За превозите, извършвани през месеците са издавани данъчни фактури, като видно от приложените товарителници, експедиционни и кантарни бележки са изпълнени поетите договорни задължения, извършени са превозите на товарите, предадени са на товарополучателя, издадена е данъчна фактура и е заплатен дължимият ДДС по сметка на бюджета, поради което за ответника е възникнало задължението за заплащане на уговореното навло. Общият размер на задълженията за превози, извършени в периода месец февруари, 2019 – месец септември, 2019 възлиза на сумата от 56 731,07 лева, като въпреки многократните опити за извънсъдебно уреждане на спора ответникът не е изпълнил задълженията си за заплащане на превозните възнаграждения, поради което следва да бъде осъден да го заплати, ведно с обезщетение за забава, тъй като при издадена данъчна фактура, ответникът е изпаднал в забава по отношение на задълженията си за заплащане на дължимото превозно възнаграждение, считано от деня, следващ датата на издаване на съответната фактура. Моли съдът да постанови решение, с което осъди „М енд М ГРУП 2014“ ООД да заплати сума в размер на 5231,65 лева с ДДС, представляваща дължимо възнаграждение за извършен превоз на общо 317,36 тона превозен товар, за което е издадена данъчна фактура №382/28.02.2019 година, ведно със законната лихва върху тази сума от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане, както и сумата от 1851,57 лева, представляваща обезщетение за забавено плащане на посоченото възнаграждение за периода от 14.03.2019 година до 07.09.2022 година; сума в размер на 11739,84 лева с ДДС, представляваща дължимо възнаграждение за извършен превоз на общо 698,80 тона превозен товар, за което е издадена данъчна фактура №386/31.03.2019 година, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане, както и сумата от 4053,83 лева,

представляваща обезщетение за забавено плащане за периода от 14.04.2019 година до 07.09.2022 година; сума в размер на 5985,50 лева с ДДС, представляваща дължимо възнаграждение за извършен превоз на общо 356,28 тона превозен товар, за което е издадена данъчна фактура №392/30.04.2019 година, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на задължението, както и сумата от 2016,94 лева, представляваща обезщетение за забавено плащане на възнаграждението за периода от 14.05.2019 година до 07.09.2022 година; сума в размер на 10 099,15 лева с ДДС, представляваща дължимо възнаграждение за извършен превоз на общо 601,14 тона превозен товар, за което е издадена данъчна фактура №396/31.05.2019 година, ведно със законната лихва върху тази сума от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на задължението, както и сумата от 3316,15 лева, представляваща обезщетение за забавено плащане на посоченото възнаграждение за периода от 14.06.2019 година до 07.09.2022 година; сума в размер на 5733,50 лева с ДДС, представляваща дължимо възнаграждение за извършен превоз на общо 341,28 тона превозен товар, за което е издадена данъчна фактура №442/30.06.2019 година, ведно със законната лихва върху тази сума от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на задължението, както и сумата от 1834,87 лева, обезщетение за забава за периода 14.07.2019 година до 07.09.2022 година; сумата от 8318,02 лева, представляваща дължимо възнаграждение за превоз на 495,12 тона превозен товар, за което е издадена данъчна фактура №466/31.07.2019 година, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на задължението, както и сумата от 2590,35 лева, представляваща обезщетение за забава за периода от 14.08.2019 до 07.09.2022 година; сума в размер на 8458,80 лева с ДДС, представляваща дължимо възнаграждение за извършен превоз на общо 503,50 тона превозен товар, за което е издадена данъчна фактура №487/31.08.2019 година, ведно със законната лихва върху тази сума от датата на подаване на исковата молба до окончателното и изплащане, както и сумата от 2561,34 лева, представляваща обезщетение за забавено плащане за периода 14.09.2019 - 07.09.2022 година; сума в размер на 1064,78 лева, представляваща дължимо възнаграждение за извършен превоз на общо 63,38 тона превозен товар, за което е издадена данъчна фактура №494/30.09.2019 година, ведно със

законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане, както и сумата от 313,54 лева - обезщетение за забавено плащане за периода от 14.10.2019 година до 07.09.2022 година.

Ответникът е депозирал отговор, в който оспорва предявения иск.

Оспорва наличието на предоставени услуги по превоз на товари за период след февруари до септември, 2019 година, за който период са налични фактури, но не са извършени превози, а отделно фактурите са едностранно подписани. Моли съда да постанови решение, с което отхвърли предявените искове.

В допълнителната искова молба ищецът е посочил, че ежесечно, съобразно договореното са обобщавани извършените за периода превози на товари, съобразявайки данните, съдържащи се в съставените товарителници и кантарни и експедиционни бележки, в следствие, на което е съставен опис на възложените превози за съответния месец като е издавана данъчна фактура за дължимото превозно възнаграждение. Видно от приложените описи за възложени товари, същите имат идентично съдържание с товарителниците, приложени към първоначалната искова молба. Фактурата може да се приеме за доказателство за възникнало договорно правоотношение от търговски договор между страните, доколкото в самата фактура се съдържа описание на доставената престация, начин на плащане, наименованията на страните и време и място на издаване. Ето защо счита, че за ответника е възникнало задължение за заплащане на дължимото възнаграждение за извършения автомобилен превоз.

В допълнителния отговор ответникът излага, че за да се ангажира отговорността му, в тежест на ищеца е да установи, при условията на пълно и главно доказване, че е налице осъществен в правния мир сложен фактически състав, пораждащ правото и включващ елементите: наличие на валидно облигационно правоотношение между страните, възникнало по силата на сключен помежду им търговски договор за превоз и изпълнение от страна на ищеца – превозвач на поетите с договора за превоз задължения, за да има същия качеството на кредитор. Постигнатото съгласие и сключен договор не може да бъде доказано, тъй като не са налице документи, доказващи съществуването на правоотношение между страните. Съществуването на

постигнато съгласие и сключен договор не може да бъде доказано, тъй като представените доказателства не съдържат подписи на двете страни. Ответникът не фигурира в товарителниците. Посочени са три други юридически лица-„Брикел“ ЕАД като изпращач, „Траш енерджи“ ЕООД като получател и „Хринис-2009“ ЕООД като превозвач.

Съдът, след съвкупна преценка на представените по делото доказателства приема за установено следното от фактическа и правна страна:

Не се спори между страните, видно от съвпадащите волеизявления, че същите са се намирали в трайни търговски отношения, считано от месец април, 2017 година, като ищецът е извършвал превози на товари /филтърен прах/ от площадката на „Брикел“ ЕАД в гр.Гълъбово до площадката на „Траш енерджи“ ЕООД, находяща се на територията на „Топлофикация-Сливен-инж.А. А.“ ЕАД в гр.Сливен срещу задължението на ответника да му заплаща превозно възнаграждение. Видно от изложеното в отговора ответника не оспорва наличието на неформални договори за превоз до месец януари, 2019 година, като твърди, че до този момент е заплатил всички превози.

След месец януари, 2019 година са издадени следните фактури: за м. февруари 2019 г. фактура № *****/28.02.2019 г. за общо превозен товар в количество от 317,36 тона с фактурирана стойност на дължимото възнаграждение в размер на 5 231,65 лв. с вкл. ДДС за извършени десет превоза /за всеки от които е издадена товарителница, както следва – 021098/01.02.2019 година за 31,740 тона; 021099/01.02.2019 година за 31,800 тона; 021100/02.02.2019 година за 31,560 тона; 021101/02.02.2019 година за 31,640 тона; 6575720/20.02.2019 година за 31,460 тона; 6575728/25.02.2019 година за 29,900 тона; 6575729/26.02.2019 за 32,760 тона; 6575730/26.02.2019 година за 32,180 тона; 6575731/27.02.2019 година за 32,140 тона; 6575732/28.02.2019 година за 32,180 тона ; за м. март 2019 г. е издадена фактура № 0000000386/31.03.2019 г. за общо превозен товар в количество от 698,80 тона с фактурирана стойност на дължимото възнаграждение в размер на 11 739,84 лв. с вкл. ДДС двадесет и пет превоза /за всеки от които е издадена товарителница, както следва: / и съответно; за м. април 2019 г. е издадена фактура № 0000000392/30.04.2019 г. за общо превозен товар в количество от 356,28 тона с фактурирана стойност на дължимото възнаграждение в размер на 5 985,50 лв. с вкл. ДДС за дванадесет превоза /за

всеки от които е издадена товарителница;/ за м. май 2019 г. е издадена фактура № 0000000396/31.05.2019 г. за общо превозен товар в количество от 601,14 тона с фактурирана стойност на дължимото възнаграждение в размер на 10 099,15 лв. с вкл. ДДС за двадесет и един превоза /за всеки от които е издадена товарителница;/ за м. юни 2019 г. е издадена фактура № 0000000442/30.06.2019 г. за общо превозен товар в количество от 341,28 тона с фактурирана стойност на дължимото възнаграждение в размер на 5 733,50 лв. с вкл. ДДС за единадесет превоза /за всеки от които е издадена товарителница;/ за м. юли 2019 г. е издадена фактура № 0000000466/31.07.2019 г. за общо превозен товар в количество от 495,12 тона с фактурирана стойност на дължимото възнаграждение в размер на 8 318,02 лв. с вкл. ДДС за шестнадесет превоза /за всеки от които е издадена товарителница;/ за м. август 2019 г. е издадена фактура № 0000000487/31.08.2019 г. за общо превозен товар в количество от 503,50 тона с фактурирана стойност на дължимото възнаграждение в размер на 8 458,80 лв. с вкл. ДДС за шестнадесет превоза /за всеки от които е издадена товарителница;/ за м. септември 2019 г. е издадена фактура № 0000000494/30.09.2019 г. за общо превозен товар в количество от 63,38 тона с фактурирана стойност на дължимото възнаграждение в размер на 1 064,78 лв. с вкл. ДДС за два превоза /за всеки от които е издадена товарителница/.

По делото са представени товарителници за общо извършени 118 броя превози, в които са посочени като изпращач на товара „БРИКЕЛ“ ЕАД, превозвач „ХРИНИС-2009“ ЕООД, а получател „ТРАШ ЕНЕРДЖИ“ ЕООД, респективно фигурират и мястото и датата на натоварване и разтоварване. Във всяка товарителница е положен подпис на представител на получателя на стоката, както и подпис на представител на превозвача. Изготвени са и кантарни и експедиционни бележки, в които са отразени вида на приложения товар, както и неговото нетно и брутно тегло, съответно датата на извършване на експедицията и претеглянето на постъпващия товар. При претеглянето на постъпващия в склад на „ТРАШ ЕНЕРДЖИ“ ЕООД товар /филтърен прах/ подпис е полаган от оператор на кантар.

От заключението по назначената съдебно-счетоводна експертиза, заключението по която не е било оспорено от страните и което съдът кредитира като компетентно и обективно дадено се установява, че издадените от ищеца 8 бр.фактури са включени в дневници за покупки по ЗДДС на

ответното дружество и участват в резултата на справка-декларация за съответния месец. Непогасените задължения са на стойност 56731,07 лева. Вещото лице не е получило достъп до счетоводството на ответника. Стойността на фактурите е изчислена на база тонаж на транспортирания товар умножен по единична цена за превозен тон.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

С оглед разпределената доказателствена тежест, в тежест на ищцовата страна е да установи възникването на валидно облигационно правоотношение между страните по договор за превоз, изпълнението по договора, а в тежест на ответника е да докаже заплащането на превозното възнаграждение.

Договорът за превоз е неформален, възмезден, консенсуален договор, като по делото не е представен писмен договор.

Представените товарителници и кантарни бележки не съдържат подпис на ответника, а в товарителниците ответникът не е посочен нито като получател, нито като изпращач, но фигурата на товародателя не е идентична с тази на изпращача, като е възможно да не е налице съвпадение между двете.

Представените товарителници съдържат пълно описание на извършените превози и съставляват доказателство, съгласно чл.61 от Закона за автомобилния превоз за това, че същите са извършени като разбира се не установяват, че превозите по тези товарителници са възложени от ответника, в качеството му на товародател.

С решение 60 от 07.05.2012 година, постановено по т.д.241/2011 година, II т.о., ТК е даден отговор на въпроса единствено товарителницата ли доказва съществуването на договор за превоз или това може да става с всички допустими доказателствени средства, като е посочено, че отговорът е в съответствие с формулировката на чл.61 във връзка с чл.50, ал.1 от закона за автомобилния превоз, според която условията на договора за превоз и получаването на товара се удостоверяват от товарителницата до доказване на противното, от което следва, че отговорът за дължимостта на превозното възнаграждение следва да се даде на базата на съвкупен анализ на представените доказателства като сключването на договора може да се установява с всички допустими доказателствени средства, а не само с товарителница.

Свидетелските показания не установяват извършените превози, тъй като показанията на свидетеля са общи, уклончиви и установяват възприемане на факти от действителността, които не са релевантни за установяване на конкретно извършен превоз по време и място.

Фактурата по съществото си представлява частен диспозитивен документ и когато е двустранно подписана съставлява доказателство за извършената доставка. При липсата на подпис за получател от лице, което е отговорно да оформи съответната стопанска операция тя не представлява годно доказателство за извършени фактически действия по получаване и приемане на стоките, нито пък доказателство за облигационна обвързаност между страните по силата на неформални договори.

Представените фактури са едностранно подписани, като по процесуалноправният въпрос за доказателствената тежест на неподписаната фактура е налице константна практика на ВКС - решение № 96/26.11.2009г. по т. д. № 380/2008г. на ВКС, ТК, I т. о., решение № 47/08.04.2013г. по т. д. № 137/2012г. на ВКС, ТК, II т. о., решение № 109/07.09.2011г. по т. д. № 465/2010г. на ВКС, ТК, II т. о., решение № 114/26.07.2013г., решение № 46/27.03.2009г. по т. д. № 454/2008 г. на ВКС, ТК, II т. о., решение № 42/19.04.2010г. по т. д. № 593/2009г. на ВКС, ТК, II т. о., решение № 166/26.10.2010 г. по т. д. № 991/2009г. на ВКС, ТК, II т. о., решение № 23/07.02.2011г. по т. д. № 588/2010 г. на ВКС, ТК, II т. о., решение № 30/08.04.2011 г. по т. д. № 416/2010г. на ВКС, ТК, I т. о. и др. , която настоящия състав изцяло споделя.

Характеристиките на превозното правоотношение, превозното средство, с което е извършено, уговорения маршрут, вида на товарите, количеството фигурират в представен от ищеца опис като неговото съдържание съвпада изцяло с представените товарителници и съответни кантарни бележки. Въз основа на този опис са издадени и данъчните фактури, които не са двустранно подписани, но от заключението на вещото лице се установява, че са включени в дневниците за покупки на ответника и по тях е ползван данъчен кредит по ЗДДС. Включването на фактурите в дневниците за покупки съставлява доказателство за това, че данъчните фактури са осчетоводени в счетоводството на ответника. Счетоводните сметки съставляват частни свидетелстващи документи и когато удостоверяват

неизгоден за страната факт, съставляват доказателствено средство. Включването на фактурите в дневника за покупки и ползването на данъчен кредит доказва по несъмнен начин поетите от страните задължения за превоз на товари срещу заплащане на възнаграждение, съгласно чл.372, ал.1 ТЗ според която товародателят дължи заплащане на възнаграждение при сключването на договора, ако не е уговорено друго. Искът се явява основателен и следва да бъде уважен.

Върху така дължимата главница се дължи и обезщетение за забава от датата на самата забава, която в случая е датата на включване на фактурата в дневника за покупки. Искането от ищеца е за по-късен момент, а сумата възлиза на 18538,59 лева, поради което искът по чл.86, ал.1 ЗЗД се явява основателен и следва да бъде уважен.

С оглед изхода на спора основателно е и искането за присъждане на разноси в общ размер на 7210,72 лева.

Поради съвпадане на правните изводи на двете инстанции решението на първоинстанционния съд следва да бъде потвърдено.

На осн. чл. 78, ал. 1 ГПК „М енд М груп 2014“ ООД, с оглед изхода на спора следва да бъде осъдено да заплати на „Хринис-2009“ ЕООД сумата от 9800 лева, направени разноси.

По изложените съображения Софийският апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 1309/01.11.2023 г. по т.д.№ 798/2023 г. по описа на СГС, ТО, VI-2 състав.

ОСЪЖДА „М енд М груп 2014“ ООД, ЕИК-203010044, със седалище и адрес на управление: гр.София, р-н „Красно село“, кв.“Бели брези“, бл.3, вх.1, ет.12, ап.45 да заплати на „Хринис-2009“ ЕООД, ЕИК 200882913, със седалище и адрес на управление – област Стара Загора, община Гълъбово, гр.Гълъбово, бул.“Република“, 19 сумата от 9800 /девет хиляди и осемстотин/лв., направени по делото разноси, на осн. чл. 78, ал. 1 ГПК.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен касационен съд в 1-месечен срок от получаване на съобщението до страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____